

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za štiri leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava se ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za več kratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Naša občinska uprava.

Govor svet. dr. Otok. Rybářa v sobotni proračunski razpravi v tržaškem mestnem svetu.

Slavni magistrat se je v svojem poročilu, spremljujočem občinski proračun za prihodnje leto, skliceval na § 84 mestnega statuta, da dokazuje pravilno objavljeno proračuna.

Moram pa konstatirati, da se slavni magistrat ni držal določil tega statuta, ki zahtevajo, da se mora proračun za prihodnje leto predložiti mestnemu svetu vsaj tri mesece pred koncem leta. A to se ni dogodilo. V drugi vrsti pa moram grajati to, da se ni še predložil zaključni račun za preteklo leto, kakor tudi zahteva § 84 mestnega statuta, tako, da se moramo baviti s proračunom za prihodnje leto predno je odobren zaključni račun za l. 1901.

S tem nam je zelo otežavljeno pretresovanje proračuna in jaz protestiram proti takemu nepravilnemu postopanju.

Svet. Zanetti je izrazil svoje zadoščenje, da se je dosegel prebitek, jaz to zadoščenje ne morem žajim deliti, kajti prebitka ni.

Predloženi proračun je pravo mojstersko delo in jaz občudujem spretnost, s katero je slavni magistrat znal izkazati okoli 33 tisoč kron prebitka tam, kjer se v resnici nahajamo pred štiri milijone velikem primanjkljajem.

Tukaj pa moram takoj konstatirati, da sedaj ne obstoji več niti dozdeven prebitek, ker se je v eni zadnjih sej dovolilo 55 tisoč kron za nove iztoke brojenskega vodovoda, kateri znesek je presega prebitek.

Da se je dosegel prebitek, moral se je magistrat posluževati načina računauja, kateremu se da mnogo oporekati.

Predvsem nam je on mesto jednega, predložil dva proračuna in sicer jednega pod naslovom »proračun«, ki izkazuje 33.000 kron prebitka in potem drugzega pod naslovom »preventivni«, kjer je naštetu mnogo novih del, ki so, kakor pravi mestni magistrat, jako nujna in se morajo na vsak način izvršiti še v prihodnjem letu. Za izvršitev teh del pa ni več denarja, ker se je žalibog uporabil že ves denar (24 milijonov op. ur.) dobljen vsled posojila od l. 1899.

Ta drugi proračun zahteva nad 1.200.000 kron stroškov, ki niso pokriti, iz česar sledi torej ravno tako velik primanjkljaj.

Prvi proračun pa se je, kakor v minulosti, tudi letos razdelil na dva dela: redni in izredni.

V izdelovanju izrednega dela pa je magistrat postopal na povsem drugi način,

nego lani, ker med izredne dohodke za leto 1902 je bila postavljena samo svota 900.000 kron, kakor prispevek za gradnjo norišnice, vsled česar je izkazoval ta izredni del proračuna velik primanjkljaj, katerega se je pokrilo s posojilom iz l. 1899. Posojilo se torej ni smatralo izrednim dohodkom. Tudi leta 1900 se ni stavilo v proračun za l. 1901 posojila iz l. 1899, temveč le neki državni prispevek za istrsko cesto.

In to je prav, kajti posojilo se v finančno-tehničnem zmislu ne smatra za dohodek, temveč kakor pokritje deficita.

Letos pa slavni magistrat izkazuje kakor izreden dohodek ravno tisto posojilo iz leta 1899 in doseže na ta način seveda prebitek. Ako bi se bilo na tak način postopalo tudi l. 1901 bi se isti proračun ne bil sklenil s primanjkljajem, marveč s prebitkom kakih 9 milijonov kron.

In finančni odsek, ki je lani odobril isti način sestavljanja proračuna, odobruje sedaj meni nič, tebi nič tudi ta novi in popolnoma zgrešeni način, da tako, kakor pravi tudi poročilo, dokazuje, kake zasluge si je pridobila liberalna mestna uprava za tržaško prebivalstvo.

V resnici pa mi nimamo nikakega izrednega dohodka in vsled tega znaša primanjkljaj v izrednem delu proračuna skoraj 3 milijone kron, v čegar pokritje bi še le morali dovoliti, da se porabi ostanek posojila iz l. 1899.

Prištejte te 3 milijone k svoti 1.200.000 kron za jako nujna, že sedaj predvidjena dela, pa dobite resničen primanjkljaj 4 milijonov kron.

V izrednem delu nahajamo zraven tega še v postavkah II a b (opombe) dolgove, o katerih ne vemo, v kake svrhe so se najeli. Nadalje vidimo, da se je porabilo okoli 2.300.000 kron in ne vemo v katere namene.

Vidimo in vemo nadalje, da v kratkem, od onih 24 milijonov posojila ne ostane več nič, in vendar se za koristi okolice ni storilo skoraj še nič, ali pa prav malo.

Vsled tega je naravno, da moramo tudi ob tej priliki ponavljati pritožbe, katere smo že tolikokrat predložili mestnemu svetu. Že več let se zastopniki okolice pritožujejo, da se zanemarjajo ne le moralni, temveč tudi materialni interesi okolice.

Ko se je šlo za najem 24.000.000 kron posojila, se je okoličanom zatrjevalo, da se bo skrbelo tudi za njih potrebe. Sedaj pa vidimo kaj se je storilo. Onih 24 milijonov je skoraj že popolnoma porabljenih, a okolica je od tega videla zelo malo.

je raztezala pred njim. Večerno sonce je pozlatovalo vrhunec gora na zahodu, ravnina pred njim je bila v žaru, dočim je bil del doline na vzhodu v senci, kakor da beži pred temoto.

Vse si je bilo podobno. Ves svet na okolo se je zdel sedaj dober, vabč in svitel Van Rath je vzdihnil in rekel glasno: »Laž, vse laž, sama laž!«

Pogledal je zopet pred-se v dolino. — Ljudje, ustvarjeni za to, da bi bil največ na svetu, se ponižujejo do stremljenja, ki jih dela najslabše. Zopet je utaknil patrono v puško, nastavljal, sprožil in mrmral!

»Laž... vse sama laž!«

Topovi so za minuto časa podvojili ogenj; besneči so obljubili svinec. Potem so pola goma skoro utihnili. Ponehali so streljanjem, da ne bi škodovali svojeem. Pešci so odstretili zadnjo »salvo«. Zaorili so »hura-klici«, pretresajoči zrak iz sedemsto hropečih grl, in pešci so se zapodili navzgor proti kopji. Naskok je bil zapričet, krvavo delo se je bližalo svojemu koncu.

Pregledal sem seznam onih del, ki so se izvršila z denarjem tega posojila in videl, da se je za okolico porabilo komaj 3 do 400.000 kron. Zavrnilo se me bo, da se je porabilo tudi naslednjih 100.000 kron za tri otroške vrtnice v okolici. Ali ravno to je najbolj žalostno, da se v raznarodovsne namene troši tako velike svote, medtem ko se zanemarjajo najvitalnejši interesi okolice in medtem, ko se po vsej okolici gradijo prave palače za otroške vrtnice, torej za šole, ki občina ni niti primorana vzdrževati, odrekajo se okoličanom najnujnejše potrebne ljudske šole, kakor v Gropadi, Rocolu in Sv. M. Magdaleni spodnji.

Kako naj se pa kvalificira postopanje nasproti domačim delavcem in sicer brez razlike narodnosti? Povsod se domačini zapostavljajo za tujimi podaniki.

Zatrjuje se mi, da je v mestni plinarni in v upravi javnega snazjenja ogromno število regnicolov. Potrebno bi bilo sestaviti v tem obziru posebno statistiko, da bi se videlo, če in v kaki meri zanemarja občina svoje dolžnosti do domačih delavcev.

Na lastne oči sem videl, da na novi istrski cesti delajo le Romanjoli, Kalabreži in drugi ultramontanci in sicer zato, ker je podjetje v rokah laških podanikov.

V ožgled takim razmeram nasprotovati moramo vsakemu zvišanju mestnih doklad.

Moram pa dodati, da bi mi načelno ne bili proti eventualnemu povišanju, ker nam je predobro znano, naj pa slavni finančni odsek reče, kar hoče, da občina se svojim dosedanjimi dohodki ne bo mogla izvršiti na meravanih del.

Ako se je v tekočem letu potrosilo 7 milijonov več, nego je proračunjeno, se bo moralo sedaj, ko je porabljeno posojilo, ali najeti nov dolg, ali povišati občinske doklade; morda celo oboje, ali pa slednjič opustiti nameravana dela.

To je jasno, kakor beli dan in mi imamo tudi dovolj poguma, da to povemo svojim volilecem.

Prisiljeni pa smo nasprotovati vsakemu predlogu za povišanje, tako dolge, dokler se ne bo pravično postopalo tudi nasproti okolici.

Vprašanje izseljevanja.

I.

Vsakega rodoljuba mora boleti v srce, ko mora mslone sleherni dan čitati, kako nam ljubljanski listi javljajo lakonično: danes se je odpeljalo s tega in tega kolodvora to-

Čim je sovražni ogenj ponehal, dvignili so se branilci kopje iz svojih neprijetnih položajev. Sedaj je prišel čas za maščevanje. Dve tri minute so imeli časa. Ta kratki čas je trebalo porabiti kolikor mogoče; sedaj so torej njihove puške začele pokati brez prenehajanja. Petnajstotica raztrganih, krvavčih mož, hropečimi prsi in divjih pogledov so se zbrali na najvišem mestu kopje; nekoliko manje težko ranjenih je klečalo na kolenih, ki so streljali kolikor hitro so le mogli!

Angleški vojaki so se malo brigali za ta odpor Burov. Vznemirjeni so bili, v glavah se jim je vrtelo, drveli so naprej, neprestano kričeči »hurra!«, pazéči le na to, da čim prej pridejo naprej... naprej... naprej! Njihovo življenje je bilo odvisno od brzine njihovih nog... Tam in tam je padel mož... še eden... dva... trije. In tako dalje. Naprej, brzo, brzo! Streljali so mej naskokom, ali dobro meriti niso mogli; torej: naprej, hitreje, hitreje!

Boj je prikipele do tiste sile, ko se človeški razum umika poživljenosti in pohlepu

liko in toliko ljudij, ki so na potu v Ameriko. Dejstvo kontinuitete v izseljevanju našega naroda v prekomorske kraje, je znak žalostnih gospodarskih odnošajev v domovine.

Kako naj si tolmačimo to dejstvo? Pojasnilo je jako priprosto in jednostavno. Mari je v našem narodu mrav nestalnosti? Mari je v tem narodu nagon po menjavanju bivališča? Mari ga vodi hlepenje po pustolovstvih, po vedno novih življenjskih razmerah? Je li v našem narodu res tisti beduinski duh, tisti nagon po vednem klatarenju po širnem svetu? Ne. Naš narod je strogo konservativen. V tem konservativizmu svojem se krčevito drži starih od prednikov podedovanih običajev. Jedna glavnih potez v njegovem duševnem življenju, v njegovem čustvovanju je — domotožje. Mislimo si staro mamico ali svoločega očeta, ki je šel v obiske k svojemu sinu, živečemu v mestu v blagostanju. Ta sin more in želi imeti pri sebi svojega očeta, svojo mamico. V sinovski ljubezni in hvaležnosti bi hotel, da mu roditelja večer svojega življenja preživita v vsaj relativni udobnosti: brez boja za kruh, brez viharjev, ki so spojeni z življenjem človeka, dokler ga vežejo dolžnosti do sebe in svojeev: brez skrbi za svojo in drugih ekzistenco. Rodbina sinova naj bi jima bila pred viharji varno pristanišče, v katerem naj se po tolikih barbah z življenja neprijaznimi elementi, zasidra ladja njihju, ki sta ga porodila, ki sta ga hranila, ki sta ga vzgojila in ki sta žrtvovala, kolikor sta le mogla, da sta mu preskrbela ekzistenco, da sta iz njega naredila — moža.

Stara sta zaslužila, da se odpočjeta, da v miru preživita večer svojega življenja. In bi lahko. Sin je tu, hvaležen sin, ki je pripravljen povrniti roditeljima svojima vsaj obresti od kapitala, potrošenega zanj, od tiste svote ljubezni, skrbi, vzgoje in žrtev. Prosi ju, vabi ju, naj se preselita k njemu. Zastonj! Ne pravimo, da ni izjem, ali pravilo je to, da taki roditelji le skrajno neradi zapuščajo svojo rojstno vas. Vstrajajo par dni, par tednov, morda tudi kak mesec, ali potem jih vleče z magično silo zopet tja v hišo očetov, med sovaščane, v stare, sicer skromne, ali vendar toli priljubljene odnošaje. Vračata se zopet v svojo rojstno vas, da-si vesta, da ju tamkaj čaka siromaštvo, pomanjkanje vseh tistih udobnosti, ki so jima na razpolago pri sinu v mestu.

In narod, ki je tako konservativen, s tako ljubeznijo do svoje rojstne grude, ki je se svojim srcom kakor priklenjen na odnošaje in ljudi, v katerih in med katerimi je vzra-

po krvi, ko so otrpili vsi čuti, ko srd podvoja moči, ko narašča nagon za oškodovanje, za ubojstvo, ko ti streljajo bliski, ko usta govore besede brez vsega pomena.

Rjavo oblečeni pešci so prispeli tikom pod kopjo; jeli so lezti navzgor. Pogledi so bili polni ognja, žugajoči srdito, iz zadržanih goltancev je hrupelo... prav kakor gori na kopji. Puške so pokale od spodaj tja gori, in od gori doli. Pali so štrje Buri, Angležev pa se je zgrudilo dvakrat, trikrat toliko.

»Podajte se, neumneži!« je kričal polkovnik, ki se je radi svojega človeškega čustvovanja pokzal skoro nesposobnega za vojaški poklic. »Podajte se!«

Van Rath mu je poslal v odgovor kroglo iz puške in polkovnik se je zgrudil.

Tako so streljali na petnajst korakov daljave eden drugemu v obraz. Napadalec so dospeli na ravnico kopje in so se od treh strani vrgli na devetero še živih, s krvjo oškropljenih Burov, ki so bili s hrbiti obrnjeni proti počinam in so tako neustrašeno pričakovali smrt. (Pride še.)

ODLISTEK

Smrti žrtvovani.

Črtica iz angleško-burske vojske.

Poslovenil Leopold Modic ml.

Neprestana toča krogel je padala dalje, svinec je žvižgal po zraku ter bil ob kamenje z razdevajočo silo, trkal ob pečine, kakor da prosi vstopa. Povsodi je razširjal smrt, dolbil, zarival se v zemljo, razširjal zarezne, že narejene od krogelj, delal nove, trgjal vse — še zdrave in ranjene.

Van Rath je sprevidel končno, kako malo pomenja dobro ali gorje enega človeka, ko je videl teči kri v potokih in divjati vse hude strasti. Odrzgal se je za trenotek od tega, kar ga je obdajalo, dvignil pogled k nebu, kakor da čaka odgovora od gori. No, on ni ničesar vpraševal. Videlo se je tudi, da bi bilo nepotrebno stavljati vprašanja, ker zdelo se je, da nebo ne daje odgovora. Za smejal se je. Britek smeh je bil to. Z enim pogledom je hitro obkrožil vsa okolico, ki se

stel: takov narod da bi brez veljavnega razloga, le tja v en dan, le z boguhavosti ali vrtoglavo, ali v lahkoživju, lahkim areem zapušča ne le svojo rojstno vas, ampak ves tisti teritorij, kjer žive ljudje, ki so mu sorodni po krvi, po jeziku, po običajih in po vsem čustvovanju, ki torej umejo ne le govor njegovega jezika, ampak glas njegove duše?!

Takov narod, ki kakor svetinje hrani stare tradicije in ki z vso silo, če tudi ne hrupne, pa toliko bolj intenzivne ljubezni ljubi rojstno grudo, naj bi rad odhajal celo preko morja, v daljnje tuje kraje, od kjer v veliki večini slučajev ni povrnitve! In če je, je zopet v premanogih slučajih — prežalostna!

Ne, naš narod se ne izseljuje rad. Ja izjem, ne tajimo, ali pravilo je vendar to, da ne zapušča rad svoje zemlje. In jo vendar — in da jo, to je žalostna resnica! Tu mora biti torej neka viša sila, vis maior, ki ga žene, da z ženo in deco odhaja v daljnji tuji svet, v povsem nove nepoznane jim razmere, da ubira dolgo pot — v temo! O je, Bogu bodi potoženo, je taka sila in to je okolnost, da domovina ne nudi več vsem svojim sinovom ekzistenčnih pogojev, jim ne nudi sredstev za življenje. Neizprosna gospodarska in socialna kriza je, ki žene naše ljudi v širni daljni svet, po sicer banalnem, ali le prereseničnem reku: s trebuchom za krubom!

Ali to ni fatalno le za one, ki se morajo izseljevati, ampak izseljevanje deluje usodno tudi na odoščaje v isti domovini, ker se po naraščanju pomanjkanja delavnih rok gospodarska kriza pojstruje!

V žolč bi morali pomakati pero, ako bi morali pisati sodbo o onih poklicanih činite ljih, ki so zakrivil v prvi vrsti, da naša domovina ne more dati kruha vsem svojim sinovom, zakrivil, bodi po neumevanju svoje naloge, bodi po kaznjivi brezbriznosti, bodi po zločinski zlohotnosti!

Ura je enajsta. Izseljevanje postaja za naš narod gospodarska in socialna kalamiteta. Tu ni zgubljati časa. Vsaj oni rojaki, naši ljudje, ki se čutijo poklicane, da vodijo narod, da čuvajo njegove interese, da mu gradijo bodočnost, bi morali enkrat začeti resno baviti se s tem vprašanjem, posvečati mu vse svoje sile ter klicati one druge faktorje na vršenje dolžnosti, one, ki so v svoji brezbriznosti ali direktni nedobrohotnosti do naroda, ki biva na tem našem ozemlju, zakrivil, da je gospodarsko življenje na tem ozemlju sterilno, ker niso hoteli, da bi se oplojevale in razvijale kali gospodarskega razvoja, kakoršnjih ima v sebi naša zemlja — izlasti še, ako upoštevamo tudi ugodnost nje geografske lege — vsaj v toliki meri, da bi mogla preživljati svoje sinove!

Politični pregled

V Trstu, 22. decembra 1902.

Sprememba v vojnem ministerstvu. Čudno. Delokrog vojnega ministra je tak, da je še najmanje prizadet od horb med strankami. In vendar je bilo le malo ministrov v konstitucionalni dobi, katerim bi bil ob njih odstopu skazovali toliko — ne simpatij, kakor jih sipljejo sedaj na odstopenjšega vojnega ministra, barona Krieghammerja.

»Reichswehr«, ki je nekaka zaščitnica vojske, mu očita: da je bil nesposoben, trimoglav, avtokratski, da je vse storil, česar ne bi bil smel storiti, a ničesar, kar bi bil moral storiti, da ni poznal nikakega prava, ker edino pravo mu je bilo — njegova volja.

Mi Slovani tudi ne jočemo za njim. Njegova avtokratska in gospodovalna nprav se je kazala posebno v trmi, s katero je dajal uprizarjati tiste nesrečne tukajšere na kontrolnih shodih. Prav po nepotrebnem je in stitucijo vojne kazal v luči germanizatorične tendence, valed česar ni le mnogo oseb prišlo v nesrečo, ampak so bili tudi zadeti celi narodi v svojem ponosu, narodi, do katerih se mora vendar obračati vojna uprava, ako hoče imeti — vojakov in denarja! Pa tudi drugih raznih afer je brez potrebe izzval baron Krieghammer v svoji nestrpnosti.

Ali čudno, res čudno in značilno. Baron Krieghammer je bil pravi kos iz inventarja germanizatoričnega sistema, ki je vedno v časti in slavi tudi dandanes še.

Nemški armadni jezik je branil z neizprosno trmo tudi tam, kjer ne le ni potreben, ampak, kjer tudi ne more služiti namenu, kakor ravno na kontrolnih shodih. Nemei vseh barv so si zadovoljno meli roke, ko so

videli, kako vojna uprava izorno opravlja njihove posle. Če kdo, bi imel baron Krieghammer pravico do nemške hvaležnosti. Ali ne! Danes, ko je moral stopiti z ministerkega odra doli, ko ne more več ne škodovati in ne koristiti, danes ni ravnanje v »Neue Freie Presse« z njim niti za nijašo bolje, nego je ono v »Reichswehr«. Taka je nemška hvaležnost! Krieghammer ne more več koristiti in ne škoditi. Grehe takega moža se že more grajati brez vsake nevarnosti. Ne stane nič in človek se kaže v lepi luči.

Iz ogrske zbornice. Odprava vinske klavzule! Slednjič nam je vendarle enkrat tudi iz ogrske zbornice došla vest, katere se moremo od srea veseliti. Ministerški predsednik Szell je namreč v sobotni seji zbornice na tozadevno interpelacijo izjavil v popolnoma konkretni obliki in brez onih neskončnih fraz, zavjanj in ogibanj, katere smo sicer navajeni poslušati, kadar naši avstrijski ministri odgovarjajo na interpelacije: popolnoma jasno in odkrito je torej ogrski ministerki predsednik izjavil, da se dne 1. januarja prihodnjega leta odpove vinska klavzula in to z ozirom na žalostno stanje domačih vinorejcev. Odpoved da sporoči minister za vnanje stvari grof Goluchowski, italijanski vladi.

Szell je nadalje sporočil, da pogodbeni pogajanja pričenejo kljub temu, da ni mogoče vzdržati več vinske klavzule.

Kar se tiče nagodbenih pogajanj z našo državno polovico, izjavil je Szell, da se ogrska vlada ne bo pogajala z vlado, ki se nahaja v krizi in da ne mara nadaljevati nagodbe s tako vlado, ki eventualno vse prebrne in zavzame bistveno popolnoma drugačno stališče.

V opozorjenju. Kdor pazno sledi političnim dogodkom in pisavi raznih listov, je gotovo opazil često, da se slavofobni listi radi sklicujejo na izjave v ruskem glasilu kneza Meščerskega, v »Grazdaninu«. Ta list hodi vedno svoja neslovanska pota in čim važnejši je povod, tem glasnejši je. Tako je tudi sedaj, ob potovanju grofa Lambdorffa, proti sporazumljenju Rusije z Avstro Ogrsko in za zvezo prve — s Turčijo. Turki da so Rusiji jedini zanesljivi prijatelji in zavezniki. Slovanski bratje da so jedini sovražniki Rusije, ker da sovražijo Ruse in nočejo slušati njihovih svetov. Grof Ignatjeva — s katerim so bili ozko spojeni dogodki pred in po osvobojevalni vojni — imenuje »Grazdanin« nesrečnega veterana vzročne politike.

Da bodo čitatelji umeli to vedenje »Grazdanina«, naj izvedo, da ta list krmijo tudi iz — Berolina.

Toliko v opozorjenju čitateljev za slučaje, da bo tudi kakov »Piccolo« s slastjo citiral kake izreke tega lista.

Grof Lambdorff na potovanju. Ko je nedavno temu presenetilo svet poročilo, da ruski minister za vnanje stvari pride na Dunaj, je bila kakor vzrok temu potovanju navedena okolnost, da grof Lambdorff ni imel še prilike, da bi se bil predstavil našemu cesarju in da hoče sedaj izvršiti ta čin dolžne in običajne kurtuazije. Kraj tega vzroka, ki se je navajal, je slutil vendar vsakdo, da bo to potovanje velike politične važnosti.

Danes pa je uverjen ves politični svet, da utegne biti to potovanje celo zgodovinske važnosti — spomenik na križpotju, ki bo n. znajnal svetu, da je avstro-ogrsko monarhija ozirom na dogodke na Balkanu krenila na druga pota, da je zapustila stari tako izvoženi kolovoz, po katerem monarhija ne le da ni prihajala do nobenega cilja, do vsepeha, marveč se je, tudi če se je zalela nekoliko, navadno vračala tja, kjer je začela hoditi.

Avstro Ogrska je sicer že leta 1897. sklenila z Rusijo dogovor glede na dogodke na Balkanu. Ali slej ko prej je veljal princip, da vse, kar se ima zgoditi bodi za vplivanje na balkanske narode, bodi v pritisk na fatalistično in zavratno turško vlado, — ki vedno obeta vladim, a nikdar ne izvršuje ničesar — se mora zgoditi le v sporazumljenju sigurnih vlasti, kakor je bilo določeno na berolinskem kongresu po rusko-turški vojni. Tako posezanje drugih vlasti je provzročalo, da je bilo delovanje avstro-grško ruskega sporazumljenja na homatije na Balkanu le dilatorično, zavlačevalno, in le na škodo Avstro-Ogrske in Rusije, ki sta jedina glavna interesirana na Balkanu. Potovanju grofa Lambdorffa na Dunaj se pripisuje namen, da bi se sporazumljenje med Avstro Ogrsko in Rusijo spopolnilo tako, da bi ti dve vlasti

ne blažili in svarili le balkanske narode in preprečali izbrube, in tako preprečali vsako nevarno navskrižje med vlastmi, ampak da bosti tudi direktno in pozitivno delovali na take spremembe in presnove, ki pomirijo narode in dovedejo do takega stanja, da bodo interesi obeh vlasti — politični in gospodarski — čim bolj zavarovani.

Čim je potovanju grofa Lambdorffa ta namen — in da je, za to govori izlasti dejstvo, da pojde popred informirat se na lice mesta, v Beligrad in Sredec —, potem more res njegov obisk na Dunaju postati zgodovinske važno-ti, kajti spopolnjenje dogovora med Avstro Ogrsko in Rusijo v gori označenem zmislu ne bo moglo ostati brez vpliva na aplošno evropsko konstelacijo, na razmerje med vlastmi. Glavne svoje interese, politične in gospodarske, more naša monarhija iskati za bodočnost le na Balkanu. Po potrebah in aspiracijah na Balkanu bo morala torej urejevati smer vsej svoji vnanji politiki. Čim tesneje bo monarhija v svojem glavnem interesu pridružena Rusiji in čim manje povspeševanja tega interesa bo mogla pričakovati od Nemčije, tem bolj se bo morala črta nje evropske politike oddaljevati od nemške črte. A v isti meri, kakor bo imelo delo naš monarhije za varstvo svojih interesov na Balkanu svoje težišče v Rusiji, se bo manjšalo opravičenje aje do sedanje vnanje politike, to je zveze z Nemčijo, katera zveza je naprjena — naj se govori, kar hoče — proti isti Rusiji, s katero iščemo soglasja v svojem življenskem vprašanju!! Ako je naša monarhija glede na Balkan v soglasju z Rusijo — kakov pomen more sploh imeti še zanjo zveza z Nemčijo in — dosledno — trozveza!!

Zato je opravičena sodba, da more prihod grofa Lambdorffa na Dunaj postati zgodovinske važnosti — spomenik na križ potu, ki bo govoril, da je monarhija Avstro-Ogrska krenila na druga pota v svoji vnanji politiki. Če bo dosežen ta, potovanju ruskega ministra pripisovani namen, bodo mogli narodi naše monarhije blagoslovljati dan, ko je grof Lambdorff stopil na dunajska tla.

Grof Lambdorff se oglašil najprej v Belemgradu. In sicer dospe tjakaj v sredo, dne 25. t. m. Ruski odposlanec v Belemgradu Čarikov je že službeno obvestil srbsko vlado o prihodu ruskega ministra in je rečeno v tem uradnem obvestilu, da isti prihaja s posebno nalogo od carja kralju Aleksandru.

Vest o prihodu ruskega ministra je vzbudila po vsej Srbiji radostno presenečenje. Ni čudo. Narod srbski teži neprestano tja, kamor ga vlečejo tradicije krvi in vere: v oficijelni Srbiji pa so se par let dogojale stvari, ki niso bile ravno v soglasju s temi tradicijami. In ne dolgo temu, ko je v trpko presenečenje naroda odpalo potovanje kraljeve dvojice na Rusko, zdelo se je kakor da hočejo oficijelni srbski krogi nasproti Rusiji inavgarirati politiko kljubovanja. Saj so slavofobni listi kar že z rokami ploskali od samega veselja. Kadar pa se ti krogi vesele na srbski politiki, potem ta politika gotovo ni po duši in srečnega srbskega naroda. Ni čuda torej, pravimo, da je v hipu, ko se je zdelo, da hoče oficijelna politika Srbije zapluti v vodovje struge brez — obrežja narodovega zaupanja, radostno presenetila vest, da prihaja prvi minister carjev in voditelj vnanje politike v Srbijo, kar si srbska javnost po vsej pravici more tolačiti v pomirjenje, da vsa nerodnost oficijelnih mož ne more porušiti vezi, ki sti jih spleli sorodnost krvi in pripadnost k isti veri. Pomen tega obiska cenijo v Srbiji in se čutijo počeščene tembolji, ker je to prvikat, da voditelj vnanje politike kake velevlasti prihaja sam v Beligrad v stvari, ki se tiče Srbije. Velikanska politična važnost potovanja grofa Lambdorffa se kaže tudi v tem, da pride isti v Beligrad direktno iz Livadije, kjer je imel dogovore s carjem.

Tržaške vesti

Imenovanje. Gospod dr. Jan ko Babnik, tajnik v ministerstvu za pravosodje, je imenovan sekcijem svetnikom.

Prvi doktor elektrotehnike v Avstriji. Gosp. inženjer Gino Dompieri, sin bivšega župana tržaškega, je te dni na nemški elektrotehniki v Brnu položil izpit in postal tako doktor elektrotehnike. Ta je prvi tak slučaj v Avstriji.

Mestni svet imel je v soboto svojo XIX. javno sejo, v kateri se je vršila generalna razprava o občinskem proračunu za prihodnje leto. Prvi je čital svoj »govor svet. Z a n e t t i. Izjavil je, da soglaš s po-

višanjem najeminskega krajcarja, a to povišanje naj bi nastopilo še le pri najemninah od 1500 kron naprej. Predlagal je, naj magistrat to vprašanje v novič preštudira. — Drugi je govoril svet. dr. Rybář, čegar govor prinašamo na uvodnem mestu.

Proti izvajanjem svet. dr. Rybář polemizirala sta svet. Benussi in dr. Venezian.

Svet. Benussi je hotel dokazati, da po svet. dr. Rybářu konstatirani primanjkljaj ni primanjkljaj, marveč, da se je drugače računalo, nego druga leta. (To pojasnilo pa bi si bil Benussi prav lahko prihranil, ker je dr. Rybář še jasnej, nego on, pojasnil razliko računauja letošnjega leta od drugih let. Op. ur.) Trdil je tudi, da so stroški za otroške vrtee v okolici tudi na korist okoličanom. (Čudno res, da hoče mestna laška gospoda bolje poznati koristi okoličanov, nego okoličanski svetovalci sami in prištevata to med koristi okoličanov, kar okoličani sami smatrajo za svojo škodo. Op. ur.)

Kar se tiče mestne plinarne, konstatiral je Benussi, da se tam nahajajo delavci laške in slovenske narodnosti, ni pa hotel oporekati trditvi dr. Rybářa, da se tam nahajajo v ogromnem številu italijanski podaniki.

Svet. dr. Venezian je imel dolg govor, v katerem pa se je bavil z vsem prej, nego s števikami v proračunu. Hotel je dokazati, da sedanja liberalna večina zelo skrbi za potrebe revnejših slojev in da socialisti nimajo prav, da jo napadajo; tudi da primanjkljaj ni primanjkljaj, hotel je dokazati. Trdil je, da se mesto širi in da je treba večjih stroškov, valed česar so potrebne nove doklade ali pa nova posojila. (Pozabil pa je povedati, da se razmerno višajo tudi dohodki mesta, čim bolj se isto razširja. Op. ur.) Slednjič se je izjavil za pomnožitev najeminskega krajcarja, predlagal pa je, naj bi se magistratu naložilo, naj preštudira drugačni način povišanja, od onega, ki je predložen.

Svet. Ventura je govoril v prilog predlogom magistrata.

Svet. dr. Rybář završčal je izvajanja Benussija in Veneziana tako-le:

Ne morem pustiti brez odgovora neke opazke gg. predgovornikov.

Svet. Venezian je v začetku svojega govora rekel, da hoče meni odgovarjati in zlasti namenom, ki so me vodili pri mojem govoru.

Konstatiram pa, da je svet. Venezian meni le jako malo odgovoril in da je več del svojega govora posvetil obrani lastne stranke proti napadom s strani socialistov, konservativcev in drugih.

Konstatiram, da se mi do sedaj nismo še identificirali niti s socialisti, niti s konservativci in sploh z noteno drugo stranko v Trstu, in valed tega opazke dr. Veneziana ne zadenejo nas in ne morejo biti proti nam upravljene.

Meni je prav za prav le očitno, da sem konstatiral deficit.

Jaz pa povdarjam, da sem prišel do te konstatacije na podlagi vaših proračunov iz l. 1901. Jaz sem se za svoje dedukcije poslužil le teh proračunov in aparatov finančnega odseka, mislim torej, da se nisem poslužil nepoštenega orožja.

Kar se tiče naposled našega stališča nasproti predlaganemu zvišanju občinskih doklad, ponavljam še enkrat, da bomo mi glasovali za tako zvišanje, kadar se izkaže pravica tudi okolici.

Jaz mislim, da se več od nas ne more zahtevati.

Ko je slednjič še svet. dr. Spadoni v imenu zdravstvenega odseka izjavil, da se bo moglo z zgradbo norišnice začeti že v prihodnjem letu, bila je radi pozne ure seja zaključena in bo razprava nadaljevala v nočnejši seji.

Razveljavljenje starih golice za poštne nakaznice in poštne spremnice s povzetnimi nakaznicami. Valed naredbe e. kr. trgovinskega ministerstva od 12. julja t. l. št. 29444 so se v notranjem in inozemskem poštnem prometu uvedle nove spremenjene golice za poštne nakaznice in povzetne poštne nakaznice, katere so že deloma v prometu.

C. kr. trgovinsko ministerstvo je z naredbo od 4. novembra t. l. št. 55882 odredilo, da se imajo stare golice za poštne nakaznice in poštne spremnice s povzetnimi poštne nakaznicami s 31. decembrom t. l., umakniti iz notranjega in inozemskega prometa, ter da se ima, počenši od 1. januarja

1903., dalje rabiti izključno le nove poštne vrednotnice navedenih vrst.

Stare golice navedenih poštah vrednotnic izmenjajo stranke lahko z novimi na vseh e. kr. poštah uradih v dobi od 1. do 14. januarja t. l.

Naše mestno gospodarstvo. V teku malo časa se je sedaj že v drugo razpočila velika cev vodovoda Brojnice in sicer prav na istem mestu, na Greti. Vodovod sicer ne spada direktno pod mestno upravo, ker je društvo omenjenega vodovoda zasebno, ali, ako pomislimo, da večina mestnih svetovalcev tržških zapoveduje tudi v vodovodnem društvu, že lahko rečemo, da so ti gospodje vsaj deloma krivi na polaganju pretankih cevi pri novem vodovodu, kar zakrivlja pogoste nepravilike.

Mestno gospodarstvo je pa direktno odgovorno na zapiranje zasebnih vodnjakov. — Odkar je bil dovršen stari vodovod Brojnice, so po zalogu magistrata zaprli, lahko rečemo, vse zasebne vodnjake — radi nezdrave vode!

Redek je bil gospodar, ki je ubranil zaprete svojega vodnjaka in to le s pomočjo veljkanskih stroškov in situosti. Pokojni naš veljak Ivan Šabec je moral trikrat poklicati državno zdravstveno komisijo, da je mogel na zadnje obdržati odprt svoj vodnjak, obstoječi še danes v hiši št. 4. ulice Cecilia. Kakor ta je moral voditi boj takozvani »Paniccio Triestino« v ul. S. Marco. Tudi tu je trebalo raznih komisij in tožeb, kar je vse stalo truda in denarja. Kedor pa ni imel na razpolago denarja, je moral podleči in si dati — napeljati slabo Brojnico, mesto da bi nadalje pil dobro domačo vodo!

Ta boj, naperjen le v to, da se prodaja čim več brojenske vode, je izhajal iz odbora Brojniške družbe — vodil ga je pa tržški mestni magistrat.

Na vrtu naše Ciril-Methodijeve šole pri sv. Jakobu se nahaja star dober vodnjak z najboljšo vodo.

V tem vodnjaku so zajemali do pred malo časa tisoče škafov vode za ves sv. Jakobski okraj in je bil ta vodnjak pravi dar božji sv. Jakobčanem v času, ko je v mestnem vodovodu zmanjkovalo vode.

Pred kakim mesecem dni je dal mestni magistrat napraviti nov mal vodnjak Brojnice in sicer na istrski cesti v neposredni bližini naše šole. — Takoj na to je mestna zdravstvena komisija — zaprla omenjeni vodnjak na vrtu slovenske šole, ker da je voda v istem pokvarjena! — Koliko proklinjanja je bilo te dni, ko ljudstvo ni imelo vode radi omenjene vodovodne nezgode! Vse je vrelo na vrt, kjer pa je mesto vode našlo tablico z napisom, ki pravi, da ta voda ni za človeško porabo!

Strop se je udrl v soboto zvečer v hiši št. 139 v Življah. 21 letna Antonija Frausin, ki je stala na mestu, katero se je udrl, zdrsnila je v luknjo, kjer je ostala stisnjena in bila grozno ranjena, tako, da jej je bilo videti čreva. Prenesli so jo v bolnišnico.

Najdeni utopljenec. Kake tri milje od svetilnika našli so ribiči včeraj zjutraj mrtvo truplo kakih 20—25 let starega mladca, ki je moral po sodbi zdravnika, kateri ga je pozneje pregledal, umreti pred kakimi 24 urami. Utopljenca je videlo več oseb. A ga ni nihče poznal. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Justu.

Dražbe premičnin. V torek dne 23. dec. ob 10. uri popoldne se bodo vse dražbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča na o. vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ul. Salita al Promotorio št. 7, hišna oprava; pri sv. M. M. spodnji štev. 115, konj; v Skedaju št. 204, kamen; v ulici della Caserma št. 11, hišna oprava; v ulici Molin Piccolo št. 3, hišna oprava; v ulici delle Poste št. 4, knjige, 4 zaboji črnila, papir za pisati in razno; v ulici Boscetto štev. 30, payzè; v Rocolo št. 664, hišna oprava; v ulici Acque št. 9, dvokolna priprava; v ul. della Pietà št. 2, vozi, koaji in razno.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. uri zjutraj 3.1 ob 2. uri popoldne 8.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.8 — Danes plima ob 5.06 predp. in ob 5.19 pop. ; oseka — predpoldne in ob 10.43 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Iredente ni!** Goriški mestni svet je bil sklenil svoječasnno, da v mestni hiši vzida spominsko ploščo pokojn. Karlu Favet-

tiju. Kdo je bil Favet?, s čem se je proslavil? B1 je velik irredentist; bežal je v Italijo kakor veleizdajalec in bil potem pomiloščen, da se je mogel vrniti v Gorico. To so njegove glavne zasluge pred očmi sigorov. Leski listi poročajo sicer sedaj da je vlada uničila dotični sklep mestnega sveta goriškega, ali sklep je bil storjen v dokaz, da irredente ni!

× **Drzno izzivanje.** Iz Ajdovščine poročajo »Soči«, da je vodstvo vipavske železnice razpečijalo te dni neke samonemške pole s prošajo za milodare za prirejanje božičnega drevesca otrokom železniških uslužbencev. Prošiti in ob enem narodno izzivati — to je res že skrajno. Tem predzreje, ako pribaja od železnice, ki je pod upravo države.

Vesti iz Kranjske.

* **Bralno društvo v Krškem** izvolilo je na svojem običnem zboru dne 7. t. m. v odbor naslednje pp. gospode: predsednik dr. Fran Pompe, podpredsednik Josip Žnavec, blagajnik Vinko Žener, tajnik Avgust Kos, odbornik K. Humek.

* **Novi vojni minister** — Ljubljčan. Novi vojni minister pl. Pietreih je rodom Ljubljčan. Rodil se je v Ljubljani leta 1841.

* **Neumljiva odredba.** Sporočili smo že, da je deželni šolski svet kranjski izdal odredbo, s katero je učencem ljudskih šol vskratil božične počitnice in se ima pouk zopet pričeti dan po prazniku sv. Štefana. V Ljubljani pa je mestni šolski svet — v kar ima pravico — določil, da v mestnih šolah ta dan ne bo še pouka.

Ker pa za srednje šole veljajo stare počitnice, bodo morali mladi učenci zapuščati dom, dočim bodo stareji dalje uživali božično veselje.

* **Najstarejši župan umrl.** V Leskovcu pri Višnjigori je v starosti 65 let umrl ondotni župan Andrej Dremelj. Po letih županovanja je bil Dremelj najstarejši kranjski župan, morda celo najstarejši v vsej Avstriji. Dremelj je bil namreč nad 36 let napretrogoma župan.

Vesti iz Štajerske.

— **Priseljevanje in odseljevanje na Štajerskem.** Iz 61. zvezka publikacije »Österreichische Statistik« je posneti, da se opaža seljenje iz južno združena slovenske južne Štajerske v mesta srednje in Zgornje Štajerske. Avtonomna mesta na spodnje Štajerskem s pretežno nemškimi prebivalstvom (Celje, Maribor, Ptuj) imajo med 23911 prebivalcev 20456 takih, ki imajo domovinsko pravico v okrajih s pretežno slovenskim občevalnim jezikom. V političnih okrajih Srednje in Zgornje Štajerske je znašalo število onih, ki bivajo v teh okrajih a imajo drugod domovinsko pravico, 220.823. Od teh pa jih je 54,038 torej 25% takih, ki so došli, iz slovenskih okrajev, dočim jih je od 48.428 tujecev, živčeh v političnih okrajih s pretežno slovenskim občevalnim jezikom, došlo iz nemških okrajev le 6900.

— **Umesten predlog** je stavil v graškem obč. svetu obč. svetnik gosp. Jenko. Predlagal je, da morajo obč. svetniki, ki prepozno prihajajo v seje, plačati za zamudo globo v ubožno blagajno.

Vesti iz Koroške.

+ **Baron Mac Nevin**, okrajni glavar v Celovcu, je že davno postal, sicer ne slaven, pač pa mnogo imenovan mož radi svojega nasprotstva do koroških Slovencev. Ta je mož tudi originalen v tem svojem nasprotovanju. Mari ni originalno to, ako mož, dobivši nalog, naj proizvede o potrebi in koristnosti sirotišnice v Trgu, ustanovljene po k a t o l i š k e m d u h o v n i k u , h o d i p o i z v e d o v a t i k — l u t e r a n s k e m u p a s t o r j u ! T o j e g o t o v o o r i g i n a l n o . A l i p a b i b i l b o j a m e s t e n k a k d r u g i , n e k o l i k o k r e p k e j e z v o n e č i z r a z ? ! P o p o i z v e d o v a n j u o p o t r e b i t a k e s i r o t i š n i c e p r i n e m š k e m l u t e r a n s k e m p a s t o r j u b i s e b i l m o r a l d o g o d i t i č u d e ž , a k o b i b i l o m n e j e M a c N e v i n a u g o d n o z a v o d u . T a č u d e ž p e s e j e z g o d i l t a k o m a l o , d a o b l a s t i n i t i n i s o o d p o s l a l e d a l j e p r o š n j e n a c e s a r j a . V z l i c e r e č e n i o r i g i n a l n i i d e j i g o s p o d a M a c N e v i n a j e s i r o t i š n i c a v e n d a r d o b i l a o d c e s a r j a 5 0 0 0 K p o d p o r e !

+ **Potrjen zakon.** Cesar je potrdil zakon koroškega deželnega zbora, s kate-

rim se delodajalec nalaga dolžnost, da plačujejo za svoje uslužbence bolniške pristojbine.

Razne vesti.

Demonstracija proti cesarski pesmi. — Madjarske novine pišejo, da so povodom prihoda kornega zapovednika iz Košic v Lošonec mladenči demonstrirali proti pesmi »B-g obvari!« Ko je vojna glasba zasvirala cesarsko pesem, je mladina s snežnimi kepami obmetavala godce. Uvedena je preiskava.

Z loterijo gremo nazaj. Po izkazih, katere je izdalo finančno ministerstvo (1. zv., IV. letnik) državni dohodki pri loteriji nasedajo. Leta 1900 je vsak avstrijski državljan povprečno zastavil 1 K 20 st. V 11 kronovinah se je v tem letu stavilo dokaj manj, nego v letu 1897. Koliko neki zastavljajo naše kranjske mamce? Na Kranjskem je v letu 1897 zastavil vsak 1 K 18 st., v letu 1900 pa samo 96 st. — Potemtakem se na Kranjskem še zmeraj plačuje tega nesposmetnega davka 500 000 K. Najmanj stavijo Bukovinci — po 20 st. — ; največ — po 4 K 72 st. — na Nižje Avstrijskem; Kranjsko zavzema v tej vrsti sedmo mesto.

— Po »Slovenec«.

Loterijske številke, izžrebane dne 20. decembra:

Gradec	8	75	11	23	49
Dunaj	53	64	26	89	57

Brzobjavna poročila

Novi vojni minister.

DUNAJ 21. (B) Njeg. velič. cesar je zapisegel predpoludne novoimenovanega vojnega ministra.

Pogajanja med Avstrijo in Ogrsko.

DUNAJ 21. (B) Dnes predpoludne je bila konferenca, katere so se udeležili ogrski in avstrijski minister-predsednik in istotako obojina ministri. Konferenca je trajala od 9. ure in trideset do 2. ure popoldne. Popoldne je Szell konferiral z grofom Goluchowskim in je bil potem vsprejet od cesarja. Pozneje so zopet konferirali zgoraj navedeni ministri. Govori se, da bo trebalo še enega sestanka, da pride do popolne jasnosti.

Nagla smrt.

DUNAJ 21. (B) Glasom brzobjavke, došlo iz Pariza, je umrl tamkaj nagle smrti komornik in e. in kr. kapetan linijske ladije Constantin pl. Götz.

Proti posledicam slabe letine.

PFITROGRAD 21. (B) »Prav teljstveni vestnik« prinaša podrobno poročilo o odredbah ruske vlade za odpravljanje posledic slabe letine ter za prekrbljenje prebivalstva v 10 gubernijah evropske Rusije in nekatere krajeve Sibirije. Dosedaj je bilo izdanih v te namene 6.663.000 rubljev. V zaključku izraža poročilo nadojda je po izdanih odredbah preskrbljenje prebivalstva zagotovljeno in da bo možno za spomlad nabaviti potrebnih semen.

Led na Donavi.

BUDIMPEŠTA 21. (B) Led na Donavi se je začel premikati.

Cesarska rodbina.

PETROGRAD 21. (B) Carska dvojica se je z otroci ukresal v Livadiji na krov jahte »Standart«, ki odpluje jutri v Sevastopol in na morje.

Cesar Fran Josip papežu.

RIM 21. (B) Avstro-ogrski poslanik Szecsen je izročil o poludne papežu v slovenski avdijski statueti, ki je dar cesarja Frana Josipa povodom cesarjevega jubileja.

Cesar Fran Josip.

DUNAJ 22 (B) Cesar odpotuje jutri v Wallace, kjer ostane čez božične praznike. Dne 26. t. m. se povrne na Dunaj.

Hud potres.

PETROGRAD 21. (B) Potresi v okrožju Andishan zlasti pri vasi Asaki, trajajo dalje. Do sedaj so našli 197 zasutih. Razkopovanja se nadaljujejo.

Akcija proti Venezueli.

LONDON 21. (B) Rauterjeva pisarja javlja iz Washingtona dne 20. t. m.: Predsednik Roosevelt ne želi nikakor, da bi nastopil kakor razsodnik. Prigovarja se, da bi bil v tej lastnosti ob enem sodnik, sodišče in policija ter da bi ga težila moralna obveza da bi izvršil svojo lastno obsodbo. V rhu tega bi mu razsodba naklonila sovražstvo ene ali druge stranke. Zato bi bilo bolje, da se spor predloži razsodišču v Haagu. Če bi pa ne bilo

možno doseči tega, potem je verjetno, da se Roosevelt, raje nego da bi prišlo do skrajnega izreče pripravljenim vsprejeti nalogo razsodnika, da bo izgnano prelivanju krvi, razdevanju in oškodovanju velikih trgovskih interesov.

CARACAS 21. (B) Predsednik Castro je vsprejel predlog zveznih vlasti, da bo predsednik Zjedinjenih držav fungiral kakor razsodnik.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Maranzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Velikanski izbor

raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, kvirjev, ogledal, stolice, stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Naznanilo.

Spodaj podpisani naznanjam, da bom prodajal izgotovljene obleke pri „Domjatu“ pod Ricmanji dne 24. t. m. od jutra do večera.

S spoštovanjem

Josip Žulijan, krojač
Ricmanje.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavnica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specialno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavi v slučaju zelnitve ali prehoda v vojske zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št. 7. Telefon 469.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA: ZALOGA
Via Teza, Piazza Rosario št. 2
vogal (solako poslopje)
Via Limitana in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor: tapetarij, srecal in stik. Izvršnje narečbe tudi po posebnih načrtih

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIA ZASTOV IN FRANKO
Predmet postavitvijo se na pa. obrod
all železnico ranko

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno znižuje. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptivnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svojo kavarro „Commercio“ kjer je shajališče Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Prodaja manifakturnega blaga
SALARINI
v ulici Ponte della Fabra št. 2.
in podružnica

„Alla città di Londra“

ulica Poste nove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gl. 8.50 do 24, za dečke od gl. 4. do 12. suknene jope v velikem izboru od gl. 3. do 8. zimске močne in podšite jope z ovratnikom od astrahana od gl. 5 — 14, ravno take podšite s kožuvinno po gl. 12. — Površne suknje v velikem izboru od gl. 18 — 32. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od gl. 2.50 — 4.50, finejše od gl. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od gl. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlodjeva koža); za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.

Črtane močne srajke za delavce gl. 1.20. Velika zaloga novih za moške obleke na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v skladu potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Poste nove se sprejemajo izdelovanja obleki po meri ter se še posebno dobivajo vsake vrste oblek v raznih risbah in merah za moške in dečke.

Prodajalnica,

ki se nahaja zraven cerkve ter je primerna za vsako trgovino, se odda v najem. — Ponudbe je poslati na lastnika Simona Bratož v št. Vidu nad Vipavo.

Friderik Steindler

ulica Aquedotto št. 2. (zraven svetiljenarja G. Gherdol).

Specijaliteta v predmetih iz gumija, priprave za zraščevanje, stroj za metati vodo, zdravniški pasovi, steklenice za dojenje otrok, galoši tovarne „Boston Rubber“.

Sprejemajo se poprave.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer *dalmatinsko vino po 32 nvč.*, *istrski refošk po 36 nvč.*, *belo vipavsko po 40 nvč.*

Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobrimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

Spoštovane slovenske gospodinjice
Zahtevajte pri svojih trgovcih

novo

Ciril-Methodijevo
cikorijo.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vogel Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapetarij.

— Popolno opremljene sobe. —
Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno poltirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi v misli gesla: **Svoji k svojim!**

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu

in okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugi vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Prodajalnica obuval Julija Romanelli

Corso št. 8.

O priliki praznikov.

Obuvala za gospode

črna, angleška po gl. 3.20, rumens, angleška po gl. 3.50.

Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe

črna ali rumena, angleška po gl. 3.50, nizki čevlji, lakirani ali beli po gl. 1.90.

Bogat izbor galoš za moške, ženske in otroke.

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Za božična in noveletna darila!

Došel je velikanski izbor

prtov za obedovalno mizo in desert; žepnih rut; brisalnikov, nogavic, tapetov vseh vrst po najzmernejših cenah v zalogo prtov in bombazevin trdke

Peter Klansich

Piazza nuova (ex Gadola) št. 1.

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovaru

Borzni trg št. 2 II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene.

Pariz 1900
„Grand Prix“
Največe odlikovanje

Najkoristnejša božična darila!

Originalni Singerjevi šivalni stroji so najpopolnejši v konstrukciji in izvršenju.
Originalni Singerjevi šivalni stroji so neobhodno potrebni za domačo rabo in obrt.
Originalni Singerjevi šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniškem prometu.
Originalni Singerjevi šivalni stroji so nedosežni v šivanju in trpežnosti.
Originalni Singerjevi šivalni stroji so najpriljubnejši za moderan umeteljno vezenje.
Brezplačni poučni tečajji v vseh domačih šivalnih delih kakor tudi v modernem umetelnem vezenju.

Zaloga svile za pletenje v velikem barvinem izboru. Elektromotorji za posamične šivalne stroje za domačo rabo.

Singer Co. delniško društvo šivalnih strojev.

TRST — Corso, Palazzo Salem — PRST

Prodajalnica ur F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv. južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti šte. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše v katerikoli množini in kateresibodi vrste, kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Pošne naročbe se izvrše takoj. Pošiljanje so poštnine proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloydja.

Razprodaja!

Po nečuveno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov

in sicer:

1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepo razzljanim pokrovom točno, urejena s 3 letnim jamstvom in skatlico.

1 krasna goldin ali nikljasta okropna veržica s prive-om. Pariški sistem.

1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.

1 par gumbov za manšete, znamka „Garantie“.

1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.

1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno-puncir.

1 goldin prstan s krasnim kamenom.

1 zapno ogledalo v etvijju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z ur. Anker-Remont, vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzpetjem ali po naprej poslanem denarju, trdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povrnen denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Jakob Kosmerlj

TRST

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbora raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2 nasproti ženskemu liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje